

Eindexamen maatschappijleer vwo 2006-I

havovwo.nl

4 Beoordelingsmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Opgave 1 Beroering over de hervormingsplannen kabinet-Balkenende II

Maximumscore 2

- 1 • De overheid als overlegpartner: kabinet heeft overleg gevoerd met de sociale partners over een (voorlopig) akkoord 1
- De overheid als regelgever: kabinet komt met allerlei hervormingsplannen op het gebied van werk en sociale zekerheid 1

Maximumscore 4

- 2 Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:
- betreffende de *samenstelling* van de SER
- In de SER zitten naast Kroonleden vertegenwoordigers van de werknemers- en werkgeversorganisaties. Afwijken van een SER-advies betekent voorbijgaan aan een overlegcultuur, waarin de sociale partners met tegengestelde belangen elkaar vinden in een compromis. De vakbeweging heeft zich kunnen vinden in het compromis over de WAO en vindt het dus pijnlijk als daarvan afgeweken wordt 2
- betreffende de *taak* van de SER
- De SER is sinds 1950 op sociaal-economisch gebied het belangrijkste adviesorgaan van het kabinet. / De SER heeft in de naoorlogse overlegeconomie als adviesorgaan van het kabinet een grote rol gespeeld. Het is daarom niet gebruikelijk dat het kabinet een advies van de SER niet overneemt 2

Maximumscore 4

- 3 Voorbeeld van een juiste uitleg is:
- Voor liberalen is dit de marktwerking / het particulier initiatief: door concurrentie op de markt zijn er meer keuzemogelijkheden voor de burger; de burger is zelf in staat zijn/haar belangen te behartigen en rationele keuzes te maken 2
- Christen-democraten leggen een zekere nadruk op de zorgzame samenleving / verantwoordelijke samenleving: de burger functioneert binnen georganiseerde verbanden, die gedeeltelijk voorzien in de behoefte aan zorg en zekerheid. / De overheid zorgt voor het scheppen van de randvoorwaarden voor het dragen van persoonlijke verantwoordelijkheid binnen het eigen gezins-, familieverband en binnen andere sociale verbanden 2

Maximumscore 2

- 4 Voorbeeld van een juist antwoord is:
- In de tekst staat dat het kabinet “steunend op een krappe meerderheid in de Kamer,” (regels 22-23) zijn plannen aankondigt. Deze krappe meerderheid zal deze plannen (als wetsvoorstellen ingediend) later al of niet moeten goedkeuren 1
- Met andere woorden: in een parlementaire regeringsvorm heeft en houdt het parlement het laatste woord. / Ministers en/of kabinet moeten het vertrouwen (van een meerderheid) van het parlement hebben 1

Eindexamen maatschappijleer vwo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
<p>Maximumscore 3</p> <p>5 ☐ Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> • De individualisering komt tot uiting in meer keuzevrijheid en zelfstandigheid van mensen in hun rollen van burger en werknemer. In plaats van collectieve regelingen, bevochten door de vakbonden, volgen werknemers meer eigen keuzen, toegespitst op de persoonlijke omstandigheden. Gevolg is dat de positie van de vakbeweging wordt verzwakt. • De individualisering kan er toe leiden dat mensen geen lid worden van de vakbond. Het aantal leden van een vakbond is een belangrijke machtsbron van een vakbond. Gevolg is dat de positie van de vakbeweging wordt verzwakt. • Door de individualisering van de maatschappij vallen niet meer alle belangen van werknemers samen, maar kunnen zich andere taxaties van belangen voordoen tussen categorieën werknemers (bijvoorbeeld tussen oudere en jongere werknemers). Dit maakt dat er minder een gemeenschappelijk belang wordt ervaren. De vakbeweging steunt van oudsher sterk op het solidariteitsprincipe. Individualisering werkt meer individuele keuzevrijheid in de hand. Daardoor komt de solidariteitsgedachte van werknemers onder druk te staan. • Individualisering van de samenleving doet niet automatisch de behoefte aan collectieve regelingen afnemen. Door meer keuzevrijheid en zelfstandigheid van individuele mensen nemen juist de behoefte aan collectieve regelingen op hoger niveau toe. Voor het behoud van deze regelingen – AOW, WAO, WW – blijft de vakbeweging van belang. • Het toenemen van meer individuele vrijheid van burgers heeft de rol van de CAO in ons arbeidsbestel en daarmee het belang van de vakbeweging niet doen afnemen. Wel is er meer maatwerk gekomen in de CAO's en hebben de ondernemingsraden meer invloed gekregen bij de uitwerking van de CAO's.	
<p>Maximumscore 2</p> <p>6 ☐ Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> • PvdA, GL en SP worden op sociaal-economisch terrein beschouwd als linkse of progressieve partijen en de ChristenUnie als (christelijk-)sociaal, terwijl de LPF als een rechtse of conservatieve partij wordt gezien. • PvdA, GL en SP zijn sociaal-democratisch/socialistisch, ChristenUnie is christelijk en de LPF is populistisch/anders / valt niet onder de traditionele stromingen. • ChristenUnie is confessioneel, terwijl PvdA, GL, SP en LPF niet-confessioneel zijn.	
<p>Maximumscore 1</p> <p>7 ☐ Fragment 3 is van de LPF: kabinet luistert te weinig naar de burgers / pleit voor krachtig leiderschap.</p>	
<p>Maximumscore 2</p> <p>8 ☐ Nee, zij is volgens de Grondwet lid van de regering en kan de ministerraad (minister-president) adviseren.</p>	
<p>Maximumscore 4</p> <p>9 ☐ –gunstige factoren (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> • de eensgezindheid van FNV, CNV en MHP • de massale steun van de achterbannen van de vakorganisaties • steun in het parlement van de oppositiepartijen <p>per juiste gunstige factor</p> <p>–ongunstige factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de vakcentrales hadden weinig gehoor bij de christelijk-liberale coalitie • economische factoren (werkloosheid, economische recessie) verzwakken de positie van de vakbeweging	<p><u>1</u></p> <p><u>1</u></p> <p><u>1</u></p>

Eindexamen maatschappijleer vwo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
10 ☐ • Het pluralistische model van machtsverdeling	<u>1</u>
• Deze visie gaat uit van een zekere spreiding van macht over verschillende machtscentra: maatschappelijke organisaties, economische en politieke actoren. Er is in dit geval sprake van verdeling van macht over kabinet, regeringspartijen, oppositiepartijen, werkgevers- en werknemersorganisaties	<u>1</u>